

Ontwerpbesluit

Besluit van ... 2015, houdende wijziging van het Uitvoeringsbesluit WNT onder meer in verband met de normering van bezoldigingen van topfunctionarissen zonder dienstbetrekking voor de eerste twaalf maanden van de functievervulling en wijziging van bijlage 1 en 2 bij de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op voordracht van Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van ... 2015, nr. 20150309;

Gelet op de artikelen 1.3, tweede en derde lid, 1.9, tweede lid, 2.1, vierde lid, 2.11, 3.1, vijfde lid, 3.8, 5.6, tweede lid, en 7.4a, tweede lid, van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van ... 2015, nr. ...);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van ... 2015, nr. ...;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel I

Het Uitvoeringsbesluit WNT wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 2, eerste lid, onderdeel a, komt te luiden:

- a. een uit een wettelijk voorschrift, een collectieve arbeidsovereenkomst of reguliere arbeidsvoorwaarden voortvloeiende uitkering of verstrekking die wordt toegekend in verband met het bereiken van een bepaalde dienstduur;

B

Na artikel 2 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 2a

Als incidenteel inkomensbestanddeel als bedoeld in artikel 1.9, tweede lid, van de wet, dat geen onderdeel van de bezoldiging vormt, wordt aangemerkt, een uitkering of verstrekking die wordt toegekend na het bereiken van een dienstduur van ten minste 25 jaar en ten minste 40 jaar als bedoeld in artikel 11, eerste lid, onderdeel o, van de Wet op de loonbelasting 1964.

C

In artikel 3 wordt aan het slot, onder vervanging van de punt door een komma, een zinsdeel toegevoegd, luidende: vermeerderd met de kosten verbonden aan de werkzaamheden van een accountant in verband met de verzameling en de controle van gegevens, tot een maximum van €12.000.

D

De artikelen 4 tot en met 7 komen te luiden:

Artikel 4

1. Indien de functie van topfunctionaris wordt vervuld anders dan op grond van een dienstbetrekking, komen partijen geen bezoldiging overeen die:

- a. in de periode vanaf de eerste kalendermaand van de functievervulling tot en met de zesde kalendermaand van de functievervulling meer bedraagt dan €144.000, en
- b. in de periode vanaf de zevende kalendermaand van de functievervulling tot en met de twaalfde kalendermaand van de functievervulling meer bedraagt dan €108.000.

2. Onverminderd het eerste lid, komen partijen in de perioden, bedoeld in het eerste lid, geen bezoldiging overeen die meer bedraagt dan €175 per uur.

3. Indien de functie van topfunctionaris in minder dan zes kalendermaanden wordt vervuld anders dan op grond van een dienstbetrekking, komen partijen in de periode met ingang van de eerste kalendermaand van de functievervulling tot en met de laatste kalendermaand van de functievervulling geen bezoldiging overeen die meer bedraagt dan het bedrag, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, vermenigvuldigd met het aantal kalendermaanden waarin de functie wordt vervuld en gedeeld door zes.

4. Indien de functie van topfunctionaris in meer dan zes, doch minder dan twaalf kalendermaanden, wordt vervuld anders dan op grond van een dienstbetrekking komen partijen in de periode met ingang van de zevende kalendermaand van de functievervulling tot en met de laatste kalendermaand van de functievervulling geen bezoldiging overeen die meer bedraagt dan het bedrag, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, vermenigvuldigd met het aantal kalendermaanden na de zesde maand waarin de functie wordt vervuld en gedeeld door zes.

5. Indien de vervulling van de functie van topfunctionaris anders dan op grond van een dienstbetrekking na het verstrijken van de twaalfde kalendermaand van de functievervulling op enig tijdstip wordt voortgezet, en die functie in een periode van achttien maanden minder dan twaalf kalendermaanden is vervuld, is, in afwijking van het eerste en tweede lid, artikel 2.1, vierde lid, eerste volzin, en zesde lid, van de wet van toepassing.

6. De bedragen, genoemd in het eerste en tweede lid, worden telkens per 1 januari van elk jaar bij ministeriële regeling gewijzigd in verband met de ontwikkeling van de contractuele loonkosten voor de overheid zoals deze in het jaar van vaststellen van de ministeriële regeling voor het daaraan voorafgaande jaar door het Centraal Bureau voor de Statistiek is vastgesteld, tenzij die ontwikkeling niet leidt tot een verhoging van de bedragen. De bedragen, genoemd in het eerste en tweede lid, worden afgerond op vijfhonderd euro's respectievelijk op euro's.

7. De ministeriële regeling, bedoeld in het zesde lid, wordt bekend gemaakt vóór 1 november voorafgaand aan het jaar waarop de wijziging betrekking heeft.

Artikel 5

1. Onze Minister wie het aangaat en Onze Minister kunnen gezamenlijk besluiten dat partijen bij dat besluit vast te stellen hogere bedragen mogen overeenkomen dan de bedragen, genoemd in artikel 4, eerste en tweede lid en het op grond van het derde, vierde en vijfde lid toepasselijke bedrag.

2. Van een besluit als bedoeld in het eerste lid wordt mededeling gedaan door plaatsing in de Staatscourant.

Artikel 6

1. Onze Minister wie het aangaat kan, gehoord Onze Minister, bij een ministeriële regeling als bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van de wet voor de in dat lid bedoelde categorie rechtspersonen en instellingen hogere bedragen vaststellen dan de bedragen, genoemd in artikel 4, eerste en tweede lid.

2. Artikel 4, derde, vierde en vijfde lid, is van overeenkomstige toepassing indien op grond van het eerste lid hogere bedragen zijn vastgesteld, met dien verstande dat in het vijfde lid in plaats van 'artikel 2.1, vierde lid, eerste volzin, en zesde lid, van de wet' gelezen wordt: artikel 3.1, vijfde lid, eerste volzin, van de wet.

3. De betrokken rechtspersonen of instellingen, bedoeld in de bijlage bij artikel 1.4, van de wet of een samenwerkingsverband van deze rechtspersonen of instellingen kunnen uiterlijk in de maand september voorafgaand aan het jaar waarop de bedragen betrekking hebben, aan Onze Minister wie het aangaat een voorstel doen voor de bedragen, bedoeld in het eerste lid.

4. Onze Minister wie het aangaat stelt, gehoord Onze Minister, de bedragen bedoeld in het eerste lid, jaarlijks vast uiterlijk in de maand november voorafgaand aan het jaar waarop die bedragen betrekking hebben.

Artikel 7

Een tussen partijen voor 1 januari 2016 overeengekomen bezoldiging voor de vervulling van een functie van topfunctionaris anders dan op grond van een dienstbetrekking die op enig moment in de periode van 1 januari 2016 tot en met 30 juni 2016 meer bedraagt dan het op grond van of krachtens de wet van toepassing zijnde bezoldigingsmaximum, is toegestaan tot 1 juli 2016. De bezoldiging bedoeld in de vorige volzin, wordt in die periode slechts verhoogd, indien deze verhoging en de wijze waarop deze wordt berekend voorafgaand aan 1 januari 2016 tussen partijen zijn overeengekomen.

Artikel II

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector wordt als volgt gewijzigd:

A

De bijlage, bedoeld in artikel 1.3, eerste lid, onderdeel d, wordt als volgt gewijzigd:

1. Onder het opschrift Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a. Onderdeel 3 komt te luiden:

3. De samenwerkingsverbanden, bedoeld in artikel 1 van de Wet op het primair onderwijs.

b. Onderdeel 5 komt te luiden:

5. De samenwerkingsverbanden, bedoeld in artikel 1 van de Wet op het voortgezet onderwijs.

c. Onderdeel 15 komt te luiden:

15. De Samenwerkingsorganisatie beroepsonderwijs bedrijfsleven, bedoeld in artikel 1.5.1, eerste lid, van de Wet educatie en beroepsonderwijs.¹

d. In onderdeel 18 wordt na "landelijke" ingevoegd: en regionale.

2. Onder het opschrift Ministerie van Economische Zaken worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a. Onderdeel 2 vervalt.

b. De onderdelen 3 tot en met 7 worden vernummerd tot 2 tot en met 6.

B

In de bijlage, bedoeld in artikel 1.3, eerste lid, onderdeel e, vervalt onderdeel 6.

Artikel III

1. Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst, met uitzondering van artikel I, onderdeel D en artikel II, onderdeel A, eerste lid, onder c, en tweede lid en onderdeel B.

2. Artikel II, onderdeel A, eerste lid, onder c, en tweede lid, en onderdeel B, treedt in werking op de bij koninklijk besluit te bepalen datum, bedoeld in artikel VI, tweede lid, aanhef, van de Wet van (DATUM) houdende wijziging van onder meer de Wet educatie en beroepsonderwijs inzake overgang van de wettelijke taken van kenniscentra beroepsonderwijs bedrijfsleven naar de Samenwerkingsorganisatie beroepsonderwijs bedrijfsleven (Stb. 2015, xxx). Indien het Staatsblad waarin dit besluit wordt geplaatst, wordt uitgegeven op of na de bij koninklijk besluit te bepalen datum, bedoeld in de vorige volzin, treedt artikel II, onderdeel A, eerste lid, onder c, en tweede lid, en onderdeel B in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin dit besluit wordt geplaatst, en werkt het terug tot en met de bij koninklijk besluit te bepalen datum, bedoeld in de vorige volzin.

3. Artikel I, onderdeel D, treedt in werking met ingang van 1 januari 2016.

4. Artikel I, onderdelen A en B, werkt terug tot en met 1 januari 2015.

¹ Zoals dat komt te luiden met de inwerkingtreding van het wetsvoorstel tot wijziging van onder meer de Wet educatie en beroepsonderwijs inzake overgang van de wettelijke taken van kenniscentra beroepsonderwijs bedrijfsleven naar de Samenwerkingsorganisatie beroepsonderwijs bedrijfsleven (Wet overgang wettelijke taken kenniscentra; kamerstuk nr. 34 026). Deze wet zal naar verwachting voor de bekrachtiging van dit besluit in werking treden.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen deel

1. Inleiding

Met onderhavig besluit worden het Uitvoeringsbesluit WNT en bijlagen 1 en 2 bij de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (hierna: de WNT) gewijzigd.

Het hoofdonderdeel van dit besluit is gebaseerd op de artikelen 2.1, vierde lid, 3.1, vijfde lid en 7.4a, tweede lid, van de WNT en betreft de normering van de bezoldiging voor de eerste twaalf maanden van de vervulling van een functie van topfunctionaris anders dan op grond van een dienstbetrekking. Dit onderdeel van het besluit treedt in werking op 1 januari 2016. Voor een uitgebreidere, algemene toelichting op dit onderdeel wordt verwezen naar de volgende paragraaf.

Verder worden in dit besluit de onbelaste jubileumgratificaties uitgezonderd van het bezoldigingsbegrip van de WNT (artikel 1.9 van de WNT). Ook wijzigt onderhavig besluit enkele bestaande artikelen van het Uitvoeringsbesluit WNT. Zo wordt de opsomming van toegestane variabele beloningen gewijzigd, in die zin dat alle jubileumgratificaties die op grond van een wettelijk voorschrift, een collectieve arbeidsovereenkomst of reguliere arbeidsvoorwaarden worden toegekend, zijn toegestaan. Verder wordt gewijzigd het bedrag van de kosten voor openbaarmaking van de verplichte WNT-gegevens door de vakminister voor het geval de WNT-instelling dit nalaat.

De wijziging van bijlagen 1 en 2 bij de WNT is gebaseerd op artikel 1.3, tweede en derde lid, van de WNT en in overeenstemming met de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap tot stand gekomen. De samenwerkingsverbanden voor onderwijsondersteuning in het primair en voortgezet onderwijs, de Samenwerkingsorganisatie beroepsonderwijs bedrijfsleven, en de regionale publieke omroepen worden aan bijlage 1 toegevoegd. De erkende regionale verwijzingscommissies, de regionale expertisecentra, de kenniscentra beroepsonderwijs bedrijfsleven en de Werkgeversvereniging Kenniscentra worden van bijlagen 1 en 2 verwijderd.

2. De vervulling van een functie van topfunctionaris zonder dienstbetrekking in de eerste periode van twaalf maanden

Noodzaak en doelstelling

Tot 1 januari 2016 geldt ingevolge artikel 7.4a, eerste lid, van de WNT dat indien de topfunctionaris zonder dienstbetrekking in een periode van achttien maanden de betreffende functie meer dan zes maanden vervult, zijn bezoldiging wordt genormeerd door de WNT, zoals die gold voor 1 januari 2015.² Dat betekent het volgende. Bij een functievervulling zonder dienstbetrekking voor de duur van maximaal zes maanden geldt geen normering. Bij een functievervulling zonder dienstbetrekking van langer dan zes maanden geldt de reguliere WNT-normering (het wettelijk bezoldigingsmaximum

² Datum van inwerkingtreding van de Wet verlaging bezoldigingsmaximum WNT.

van €230.000 of de toepasselijke sectorale norm. Deze normering geldt bovendien met terugwerkende kracht ook voor de eerste zes maanden.

Reeds in het eerste jaar van de WNT is gebleken dat het ontbreken van een norm voor de bezoldiging van topfunctionarissen zonder dienstbetrekking met een functievervulling van zes maanden of korter kan leiden tot inkomens met een dusdanige hoogte, dat die niet als overeenkomstig de bedoelingen van de WNT kunnen worden aangemerkt.³ Die wet beoogt immers de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector naar een maatschappelijk aanvaardbaar, evenwichtig en verantwoord niveau te brengen. Het ontbreken van een normering van de bezoldiging voor de topfunctievervulling zonder dienstbetrekking voor de duur van zes maanden kan dat doel ondermijnen. Ook leidt voormelde regeling tot veel uitvoeringsproblemen, met name wat betreft de normering van de bezoldiging met terugwerkende kracht. Het gevolg is dat opdrachten nog voordat die zijn voltooid, worden beëindigd en de functie van topfunctionaris, mede vanwege de hoogte van de norm, niet voor langere perioden anders dan op grond van een dienstbetrekking kan worden vervuld.

Aangezien deze geschetste effecten onbedoeld en ongewenst zijn, heeft de wetgever met de Wet verlaging bezoldigingsmaximum WNT grondslagen in de WNT gecreëerd om bij of krachtens algemene maatregel van bestuur (hierna: amvb) regels te stellen over de maximale bezoldiging voor het geval de functie van topfunctionaris in een periode van achttien maanden voor maximaal twaalf maanden wordt vervuld anders dan op grond van een dienstbetrekking. In het geval de functie voor meer dan twaalf maanden wordt vervuld, mag de bezoldiging vanaf de dertiende maand niet meer bedragen dat de toepasselijke norm van de WNT. De wetgever heeft met deze grondslagen beoogd een stelsel te creëren waarmee de bezoldiging bij een functievervulling zonder dienstbetrekking vanaf dag één wordt genormeerd. Voor de eerste twaalf maanden van de functievervulling geldt de normering die bij amvb wordt geregeld. Na die twaalf maanden wordt de bezoldiging genormeerd door de WNT of de daaruit voortvloeiende sectorale regelgeving (ministeriele regeling). Zo is beoogd uitvoering te geven aan de door de Tweede Kamer aanvaarde motie Van Toorenburg/ Van Raak,⁴ waarin de regering is verzocht om voor functievervulling zonder dienstbetrekking een maximaal per maand te verdienen bedrag te bepalen. Zie in dit verband onder meer de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel voor de Wet verlaging bezoldigingsmaximum WNT, waarnaar korthedshalve wordt verwezen. Daarbij is bovendien toegelicht waarom ervoor is gekozen die normering niet in de wet, maar in lagere regelgeving op te nemen.⁵

In artikel I, onderdeel D, van dit besluit wordt uitvoering gegeven aan voormelde bepalingen in de wet en wordt beoogd het doel van de wetgever te realiseren. Met onderhavig besluit wordt derhalve de bezoldiging in verband met functievervulling zonder dienstbetrekking voor de eerste twaalf maanden van de functievervulling genormeerd. Bovendien is beoogd met de hoogte van de norm recht te doen aan de bijzonderheden van interim-management en rekening te houden met de verschillen in de positie van partijen in vergelijking met functievervulling op basis van een dienstbetrekking.

³ Kamerstukken II 2014/15, Aangangsel, nr. 436.

⁴ Kamerstukken II, 33 715, nrs. 13 en 17.

⁵ Kamerstukken II 2013/14, 33 978, nr. 3, blz. 17 en kamerstukken I 2014/15, 33978, C, blz. 16.

Strekking van de regelgeving

Onderhavig besluit regelt wat betreft de bezoldiging voor topfunctievervulling zonder dienstbetrekking, gelet op de relevante grondslagen in de WNT, de volgende drie onderwerpen:

- a. De algemene wijze van normering voor de eerste twaalf maanden van de functievervulling anders dan op grond van een dienstbetrekking.
- b. Een grondslag voor de verantwoordelijke minister om voor instellingen waarvoor op grond van artikel 3.1 van de wet hogere bezoldigingsmaxima zijn vastgesteld (de zorgverzekeraars) tevens hogere bezoldigingsmaxima (verhoogde sectorale bezoldigingsmaxima) vast te stellen voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking.
- c. Een overgangsregeling, neergelegd in het nieuwe artikel 7.

Deze onderdelen worden hieronder verder toegelicht.

De volgende onderwerpen zijn niet geregeld in onderhavig besluit:

- De verplichting tot openbaarmaking van de bezoldigingsgegevens. Deze verplichting is ten aanzien van topfunctionarissen zonder dienstbetrekking neergelegd in artikel 4.1, tweede lid, van de WNT.
- De componenten die tot de bezoldiging worden gerekend in het geval sprake is van functievervulling zonder dienstbetrekking. Dit wordt nader geregeld in de Uitvoeringsregeling WNT⁶. Omdat met de normering is beoogd het all-in bedrag te normeren (excl. BTW), zal hierin expliciet belegd worden dat alle kosten voor de inhuur van een topfunctionaris tot de bezoldiging geteld moeten worden, inclusief ten minste de kosten voor administratie, bureaunkosten en (eenmalige) kosten van bemiddeling.

a. Algemene wijze van normering

De normering van de bezoldiging van topfunctionarissen zonder dienstbetrekking die hieronder nader zal worden toegelicht, komt samengevat op het volgende neer:

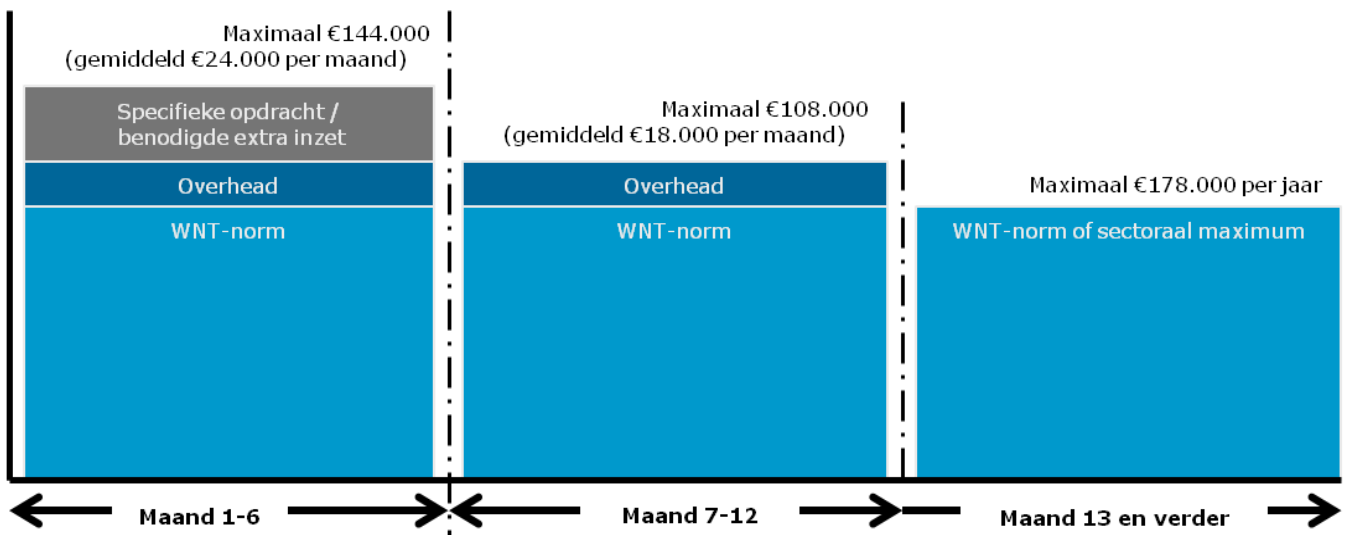
- De normering is opgebouwd uit twee normen per zes maanden die in hoogte aflopend zijn, namelijk €144.000 voor de eerste zes maanden en €108.000 voor de opvolgende zes maanden. Dit komt neer op een gemiddelde maandnorm van €24.000 respectievelijk €18.000.
- De bezoldigingsnorm voor de eerste twaalf maanden van de topfunctievervulling zonder dienstbetrekking bedraagt dus in totaal maximaal €252.000. Dit is een all-in maximumbedrag, excl., BTW, maar inclusief administratie- en bureaunkosten en kosten van bemiddeling.
- Naast de twee maximumnormen per zes maanden geldt bovendien een maximum uurtarief van € 175, om excessieve bezoldigingen bij parttime functievervulling te voorkomen.
- Na twaalf maanden topfunctievervulling zonder dienstbetrekking, is de reguliere, nieuwe (verlaagde) WNT-norm (respectievelijk de sectorale norm) van toepassing.

De normering van de bezoldiging voor de eerste twaalf maanden van de topfunctievervulling zonder dienstbetrekking heeft in dit besluit derhalve de vorm van een maximumbezoldiging per zes maanden welke geldt naar rato van de duur van de functievervulling en een maximum uurtarief voor de gedeclareerde uren. In de periode van de eerste zes maanden van functievervulling mag de bezoldiging niet meer bedragen dan in totaal €144.000. Dit bedrag geldt naar rato van de duur van de functievervulling en komt dus neer op een gemiddelde maandnorm van €24.000 (= €144.000/6). In de periode van de opvolgende zes maanden van de functievervulling geldt een

⁶ De Uitvoeringsregeling WNT zal hiervoor worden gewijzigd. Er wordt naar gestreefd die wijziging op hetzelfde moment te publiceren als onderhavig besluit.

bezoldigingsmaximum van €108.000. Dit bedrag komt neer op een gemiddelde maandnorm van €18.000 (=€108.000/6). De norm die in een concreet geval van toepassing is, is dus afhankelijk van de duur van de functievervulling door dezelfde topfunctionaris zonder dienstbetrekking. Dit geldt echter niet voor het maximum uurtarief van €175, dat onverkort geldt voor de eerste twaalf maanden van de functievervulling. Uit artikel 1.6, eerste lid, van de WNT vloeit voort dat betalingen die de maximumbedragen en het maximumuurtarief overschrijden, onverschuldigd zijn betaald.

Gekozen is voor een normering die bestaat uit twee aflopende maximumbedragen, omdat deze het beste aansluit bij de praktijk van functievervulling zonder dienstbetrekking. Een dergelijke glijdende schaal stelt instellingen in staat om voor de korte termijn en voor korte opdrachten een urgente vervangingsvraag of de behoefte aan specialistische kennis op te vangen. Navraag in het veld bevestigt dat de hogere norm voor de eerste zes maanden het mogelijk maakt om ook bij korte opdrachten, voldoende uren te kunnen maken. Aangegeven wordt dat veelal in korte termijn veel werk verzet moet worden, bijvoorbeeld wanneer op korte termijn orde op zaken moet worden gesteld in de bedrijfsvoering, zodat een nieuw te werven topfunctionaris mét dienstbetrekking het werk weer kan overnemen. Ook bij langere opdrachten is het goed voorstelbaar, dat juist in de eerste fase grote inzet geboden is, om snel in te werken in de organisatie. Tot slot biedt de glijdende schaal de mogelijkheid om een topfunctionaris zonder dienstbetrekking te compenseren voor de (financiële) risico's die samenhangen met de veelal flexibele kortdurende opdrachten. Hoe langer de topfunctionaris zonder dienstbetrekking werkzaamheden voor een WNT-rechtspersoon of -instelling verricht, hoe meer de functievervulling het karakter van een dienstbetrekking krijgt. Dat heeft tot gevolg dat de bezoldiging, naarmate de werkzaamheden langer duren, meer richting de WNT-norm verschuift. Duurt de functievervulling door dezelfde topfunctionaris langer dan twaalf maanden, dan is met ingang van de dertiende maand het wettelijke bezoldigingsmaximum dan wel de toepasselijke sectorale maximumnormering van toepassing.



In de hoogte van de twee maxima per zes maanden is rekening gehouden met niet-declarabele uren als gevolg van acquisitie, eigen administratie, onderzoek, intern overleg, verzuim en verlof. Hierbij is er rekening mee gehouden dat in de eerste periode veelal een grotere inzet geboden is dan na verloop van tijd. Bij het maximum van €144.000 voor de eerste zes maanden kan betrokkene met het maximumtarief van €175 per uur gemiddeld vier dagen per week declareren. Bij het maximum van €108.000 kan gemiddeld drie dagen per week worden gedeclareerd. Oftewel, op jaarbasis kan

betrokkene met een uurtarief van €175 dus gemiddeld drie en een halve dag per week declareren. Gemiddeld anderhalve dag per week, ofwel een gebruikelijke 30% van de tijd,⁷ is zo beschikbaar voor niet-declarabele uren door verlof, verzuim, administratie of acquisitie. Bij een lager tarief, bijvoorbeeld van €135 per uur (het gemiddelde tarief voor algemene managers in de publieke en semipublieke sector)⁸ komt de verdeling in de twee genoemde perioden uit op respectievelijk vijf en vier dagen per week. Gelet op de in de interim index genoemde tijdsbesteding van vier tot vijf dagen in het begin van een opdracht en een tijdsbesteding van drie tot vier dagen in het verloop van de opdracht, worden de vastgestelde maxima geacht aan te sluiten bij de praktijk van functievervulling zonder dienstbetrekking.

De twee achtereenvolgende zes-maandennormen leiden tot een maximum van € 252.000 per jaar. Dit is een factor 1.4 hoger dan het nieuwe (verlaagde) WNT-bezoldigingsmaximum van €178.000 voor de topfunctionarissen in dienstbetrekking. Zoals in de toelichting hierboven aangegeven is dit hogere maximum gerechtvaardigd door de bijzonderheden bij functievervulling zonder dienstbetrekking. Hoewel deze bijzonderheden zoals aangegeven sterker meetellen bij korte functievervullingen, dient ook over het geheel van de functievervullingen zonder dienstbetrekking rekening te worden gehouden met het feit dat veelal bijzondere competenties gevraagd worden en dat voor de functionaris financiële risico's bestaan, die bij functievervulling in vaste dienst niet aan de orde zijn. Daarnaast moet worden uitgegaan van aanvullende kosten, zoals overheadkosten (veelal 30%) en bemiddelingskosten (gemiddeld rond de 10%). De combinatie van bovengenoemde risico's, competenties en bijkomende kosten in het geval van functievervulling zonder dienstbetrekking resulteert in de in de dit besluit voorgestelde zes-maandennormering.

Voor de berekening van de maximale hoogte van de uurnorm is aangesloten bij het kabinetsbesluit over externe inhuur bij het Rijk, naar aanleiding van de motie van het lid De Pater – Van der Meer.⁹ Hierin wordt het uurtarief gebaseerd op de beloningscomponent van de WNT, uitgaande van de 130%-norm en gecorrigeerd voor verlof en verzuim, werkgeverslasten, bureaumarge en declarabele uren. In onderhavig besluit wordt hierbij de normverlaging bezoldigingsmaximum WNT in acht genomen. Toepassing van deze normverlaging van 130% naar 100% op het uurtarief van €225 leidt tot een maximumuurtarief van afgerond €175. Deze norm van €175 geldt voor alle topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de publieke en semipublieke sector, dus inclusief het Rijk. De normering voor de inhuur van niet-topfunctionarissen wordt niet middels dit besluit geregeld (zie ook het algemene deel van de toelichting, paragraaf 1). Niet-topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vallen immers buiten de reikwijdte van de WNT. Uiteraard blijft bij het Rijk – naast deze normering voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking - wel de bestaande openbaarmakingsverplichting voor de externe inhuur van kracht indien het toepasselijk uurtarief van €225 wordt overschreden. Thans wordt nog onderzocht of dat maximumuurtarief in het kader van de verlaging van het bezoldigingsmaximum van de WNT verder aanpassing behoeft.

Benadrukt wordt dat de genoemde bedragen maxima betreffen. Bij elke opdracht kan de instelling zelf bepalen welk tarief zij per uur en per maand honoreren, zij het met inachtneming van de toepasselijke maxima. Of er wel of niet sprake is van een tussenpartij en van een bureaumarge, kan

⁷ Kamerstukken II vergaderjaar 2009-2010, 32 124, nr. 18.

⁸ Zie Schaeckel & Partners (2014), *Interim Index 11, Trends en shifts in de markt voor tijdelijk management*.

⁹ Kamerstukken II vergaderjaar 2009-2010, 32 124, nr. 18.

hierbij bijvoorbeeld een onderdeel zijn van de overwegingen. Ook biedt de combinatie van een uurnorm en een norm naar rato van de duur van de functievervulling instellingen de flexibiliteit om een balans te vinden tussen inhuur tegen een hoger tarief voor minder uren, of tegen een lager tarief voor meer uren.

b. Verhoogde sectorale bezoldigingsmaxima

Naast bovengenoemde normering bevat de regeling een grondslag voor de verantwoordelijk minister om voor instellingen waarvoor op grond van artikel 3.1 van de wet hogere bezoldigingsmaxima zijn vastgesteld (de zorgverzekeraars) hogere bezoldigingsmaxima vast te stellen voor topfunctionarissen zonder diensbetrekking. Deze maxima worden bij ministeriële regeling vastgesteld. De mogelijkheid om dergelijke verhoogde sectorale bezoldigingsmaxima vast te stellen wordt noodzakelijk geacht, zodat kan worden voorkomen dat de maximale bezoldiging op jaarbasis voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking lager uitvallen dan voor topfunctionarissen met een dienstbetrekking. Dit wordt onwenselijk geacht, gezien de strekking van deze regeling. Zie verder het artikelsgewijze deel van de toelichting, artikel I, onderdeel D.

c. Overgangsregeling

In de WNT is bepaald dat zolang deze algemene maatregel van bestuur nog niet in werking is getreden, de wettelijke regeling voor de bezoldiging van topfunctionarissen zonder dienstbetrekking, zoals die voor 1 januari 2015 gold, onverkort van kracht blijft (artikel 7.4a, eerste lid, van de WNT). Afgezien van het overgangsrecht, heeft de inwerkingtreding van dit onderdeel van het besluit tot gevolg dat de normering van de bezoldiging van alle topfunctionarissen zonder dienstbetrekking op drie manieren verandert:

- De bezoldiging van topfunctionarissen zonder dienstbetrekking, die zes maanden of korter werkzaam zijn, is tot 1 januari 2016 niet genormeerd. Als gevolg van dit besluit geldt de normering ook bij een functievervulling voor de duur van maximaal zes maanden.
- Voor de bezoldiging van topfunctionarissen zonder dienstbetrekking die langer dan zes maanden maar maximaal twaalf maanden werkzaam zijn, geldt tot 1 januari 2016, het wettelijke bezoldigingsmaximum, zoals die luidde voor de Wet verlaging bezoldigingsmaximum WNT (1 januari 2015) dan wel de toepasselijke sectorale norm. Als gevolg van dit besluit geldt de normering volgens de in dit besluit neergelegde normering. De bezoldigingsmaxima uit dit besluit kunnen lager zijn dan het maximum dat hiervoor toegestaan was.
- Voor de bezoldiging van topfunctionarissen zonder dienstbetrekking die langer dan twaalf maanden werkzaam zijn, geldt tot 1 januari 2016 eveneens het wettelijke bezoldigingsmaximum, zoals die luidde voor 1 januari 2015 dan wel de toepasselijke sectorale norm. Als gevolg van dit besluit geldt vanaf de dertiende maand van de functievervulling zonder dienstbetrekking het (verlaagde) wettelijke bezoldigingsmaximum dat met ingang van 1 januari 2015 van toepassing is, respectievelijk de toepasselijke sectorale norm die is aangepast naar aanleiding van de Wet verlaging bezoldigingsmaximum WNT.

Voor de verschillende situaties zoals hiervoor geschetst wordt op grond van artikel 7.4a, tweede lid, van de wet in deze algemene maatregel van bestuur overgangsrecht geregeld. Het nieuwe artikel 7 van dit besluit strekt tot uitvoering van deze bepaling. De overgangsregeling houdt in dat bestaande bezoldigingsafspraken tot 1 juli 2016 worden gerespecteerd en de bezoldiging met ingang van die datum aan de nieuwe normering dient te voldoen. Deze overgangsregeling is, evenals de

overgangsregeling zoals opgenomen in de WNT, ingegeven door het recht op ongestoord genot van het eigendom, zoals neergelegd in artikel 1 Eerste Protocol bij het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden (hierna: het EVRM). In dat verband wordt verwezen naar Kamerstukken II 2010/11, 32 600, nr. 3, blz. 29-30 en Kamerstukken II 2013/14, 33 978 , nr. 3, blz. 22-24. In vergelijking met het overgangsrecht dat geldt voor topfunctionarissen die onder de WNT vallen, is de overgangsregeling voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking echter minder ruim. Dit wordt evenwel om de volgende redenen gerechtvaardigd geacht.

Allereerst geldt voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking tot 1 januari 2016 het bezoldigingsmaximum zoals dat voor inwerkingtreding van de WNT-2 van toepassing was. Betrokkenen hebben zich sinds de inwerkingtreding van de WNT-2 per 1 januari 2015 dus twaalf maanden kunnen voorbereiden op nieuwe normering. Hierbij was reeds bekend dat daarin de bezoldiging in alle maanden functievervulling genormeerd zou worden en dat na twaalf maanden functievervulling het verlaagde wettelijk bezoldigingsmaximum of de sectorale norm van toepassing zou worden. De concrete invulling van de normering is bovendien reeds met ingang de start van internetconsultatie bekend. Daarnaast worden betrokkenen met de overgangsregeling, neergelegd in het nieuwe artikel 7, in de gelegenheid gesteld om zich nog na de inwerkingtreding van dit besluit, indien nodig, voor te bereiden op de nieuwe normering (bijvoorbeeld door het uitgavenpatroon te wijzigen). Een termijn van zes maanden wordt redelijk geacht, omdat de functievervulling zonder dienstbetrekking naar zijn aard tijdelijk is. Betrokkenen worden om die reden in staat geacht zich sneller aan een nieuwe situatie te kunnen aanpassen.

Gelet op voormelde omstandigheden, in samenhang gezien, is naar de mening van de regering een *fair balance* gevonden tussen de belangen van het individu en het algemeen belang dat is gediend met de normering van de bezoldiging in de publieke en semipublieke sector en de normering van de bezoldiging in het geval van topfunctievervulling zonder dienstbetrekking voor een periode van de twaalf maanden in het bijzonder. De regering gaat er, gelet op het voorgaande, vanuit dat, voor zover onderhavig besluit leidt tot een beperking van het recht op ongestoord genot van het eigendom, deze beperking gerechtvaardigd is en dit besluit daarmee niet in strijd is met artikel 1 Eerste Protocol bij het EVRM.

Afbakening van de regeling

De reikwijdte van de regeling voor de normering van de bezoldiging voor functievervulling zonder dienstbetrekking wordt afgebakend door de grondslagen die in artikel 2.1, vierde lid, en artikel 3.1, vijfde lid, van de WNT zijn opgenomen.

Ingevolge voormelde artikelen geldt de regeling enkel voor topfunctionarissen, werkzaam anders dan op grond van een dienstbetrekking. Voor de definitie van topfunctionaris wordt verwezen naar artikel 1.1, aanhef en onder b, van de WNT. Niet-topfunctionarissen vallen niet onder de reikwijdte van dit besluit. Bij een functievervulling anders dan op grond van een dienstbetrekking, moet onder meer worden gedacht aan de inhuur via een management-bv, een consultant- of adviesbureau of een uitzendbureau, vormen van detachering en terbeschikkingstelling, of de inhuur van een zelfstandige zonder personeel. Opgemerkt wordt dat ingevolge de WNT¹⁰ een fictieve dienstbetrekking in de zin van de Wet op de loonbelasting 1964 wel wordt aangemerkt als een

¹⁰ Artikel 1.1, aanhef en onder g, van de WNT.

dienstbetrekking. Hiervan is sprake wanneer betrokkene niet op basis van een arbeidsovereenkomst bij de rechtspersoon werkzaam is, maar desalniettemin op de loonlijst staat. De organisatie moet dan ook, over de bezoldiging die betrokkene ontvangt, loonbelasting en premies volksverzekeringen inhouden. Wanneer de functie van topfunctionaris op grond van een dergelijke fictieve dienstbetrekking wordt verricht, is de bezoldiging niet genormeerd door onderhavig besluit, maar (vanaf de eerste dag van de werkzaamheden) door de WNT dan wel de sectorale regelgeving.

Hoewel de leden van de hoogste toezichthoudende organen (interne toezichthouders) ingevolge de WNT ook topfunctionaris zijn, vallen interne toezichthouders zonder dienstbetrekking niet onder dit besluit (zie ook Kamerstukken II 2014/2015, 33978, nr. 8.). Interne toezichthouders zijn overigens veelal werkzaam op basis van een fictieve dienstbetrekking. Zoals hiervoor is toegelicht, vallen zij dan onder de reikwijdte van de WNT. Zie in dat verband ook Kamerstukken II 2013/14, 33 715, nr. 7.

Normering na twaalf kalendermaanden en de termijn van achttien maanden

Wat betreft de artikelen 2.1, vierde lid, en 3.1, vijfde lid, van de WNT wordt op het volgende gewezen. Ingevolge die artikelen is de normering gekoppeld aan de duur van een functievervulling binnen een periode van achttien maanden. De periode van achttien maanden is niet bedoeld als afbakening van de normering in tijd (een normering die slechts geldt in een periode van achttien maanden) doch veeleer als veiligheidsklep om zogenoemde draaideurconstructies te voorkomen.¹¹ Een functie van topfunctionaris anders dan op grond van een dienstbetrekking zal immers veelal in een aaneengesloten periode (de reguliere onderbrekingen, zoals verlof, daarbij meegerekend) en dus zonder meer in een periode van achttien kalendermaanden worden vervuld. Om deze reden is de normering zoals neergelegd in dit besluit dan ook niet gekoppeld aan de duur van de functievervulling enkel in een periode van achttien maanden. Dat wil zeggen dat voor de eerste twaalf kalendermaanden van de functievervulling (die in de regel in een periode van achttien maanden zal plaatsvinden) de normering geldt, zoals die in dit besluit is neergelegd. Met ingang van de dertiende (kalender)maand van de functievervulling (die dus in de regel eveneens zal zijn gelegen in de periode van achttien maanden), is de reguliere normering op grond van de WNT (wettelijke bezoldigingsmaximum of sectorale norm) van toepassing. Om voormelde draaideurconstructies te voorkomen, wordt in onderhavig besluit bovendien geregeld dat na de functievervulling voor de duur van twaalf maanden, het wettelijke bezoldigingsmaximum dan wel de sectorale norm van toepassing wordt. Daarmee wordt, conform het doel van de wetgever, voorkomen dat betrokkenen door lange onderbrekingen in de functievervulling kunnen bewerkstelligen dat steeds de (hogere) normen neergelegd in de besluit van toepassing blijven.

Impact van de normering

Het aantal functionarissen waarop dit voorstel effect kan hebben is ingeschat met behulp van de gegevens ten behoeve van de WNT-jaarrapportage 2013. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking die korter dan zes maanden hun functie vervulden gold in dat jaar geen normering. Bij functievervulling langer dan zes maanden, gold voor veel van de topfunctionarissen het overgangsrecht, waardoor de bezoldigingsafspraken ongeacht de hoogte en de duur van het dienstverband gerespecteerd werden. Hierdoor zal de hoogte van de bezoldiging in mindere mate beïnvloed worden door de normering zoals die gold. De cijfers geven derhalve een representatief

¹¹ Zie ook Kamerstukken II 2010/11, 32 600, nr. 3, blz. 43.

beeld van wat topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de praktijk voor een functievervulling tot en met twaalf maanden verdienen.

De rapportage laat zien dat topfunctionarissen zonder dienstbetrekking die korter dan zes maanden de functie vervulden, gemiddeld een hogere bezoldiging hadden dan topfunctionarissen zonder dienstbetrekking die langer dan zes maanden werkzaam waren. Van de 564 topfunctionarissen die anders dan op grond van een dienstbetrekking werkzaam waren, vervulden 136 van hen de functie korter dan zes maanden (ongenormeerd). Van die voorheen ongenormeerde groep topfunctionarissen zonder dienstbetrekking, heeft op basis van de rapportage circa 11% bezoldigingsafspraken die boven het niveau van de normering van onderhavig besluit uitgaan. Met onderhavig besluit zullen bovenmatige bezoldigingen in deze groep worden teruggedrongen. Uit de jaarrapportage is voorts af te leiden dat van circa 4,5% van de topfunctionarissen zonder dienstbetrekking die langer dan zes maanden de functie vervult, de bezoldiging hoger is dan de norm van €108.000 naar rato van de duur van de functievervulling. Dit percentage is vergelijkbaar met de 4% normoverschrijdingen bij topfunctionarissen met een dienstbetrekking in 2013. Uitgaande van voormelde percentages, is de verwachting dan ook dat de normering zoals voortvloeit uit dit besluit, in het merendeel van de gevallen nog voldoende ruimte zal bieden voor het maken van passende bezoldigingsafspraken, terwijl excessen worden voorkomen.

3. De jubileumgratificatie als toegestane variabele beloning

Onderhavig besluit wijzigt tevens artikel 2 van het Uitvoeringsbesluit WNT, waarin een opsomming wordt gegeven van de variabele beloningen die zijn uitgezonderd van het in de WNT (artikelen 2.11 en 3.8) opgenomen verbod op variabele beloningen aan topfunctionarissen. Hierin zijn opgenomen een eenmalige mobiliteitstoeslag, een eenmalige bindingspremie en een opsomming van dienstdtijdgratificaties. Met de voorliggende wijziging worden niet langer alleen gratificaties ter gelegenheid van het bereiken van een dienstdtijd van 12½, 25, 40 en 50 jaar toegestaan: ook andere gratificaties ter gelegenheid van het bereiken van een dienstdtijd die op grond van een wettelijk voorschrift, collectieve arbeidsovereenkomst of reguliere arbeidsvoorwaarden worden toegekend, worden toegestaan. Voor sommige instellingen is het bijvoorbeeld gebruikelijk om een gratificatie toe te kennen bij het bereiken van een dienstdtijd van 10 jaar in plaats van 12,5 jaar of bij een dienstdtijd van 35 jaar in plaats van 40 of 50 jaar. Dit laatste geldt bijvoorbeeld voor het militair personeel.¹² Met de voorliggende wijziging wordt het voor deze instellingen mogelijk deze reguliere gratificaties toe te kennen, indien deze zijn toegestaan op grond van een wettelijk voorschrift, een collectieve arbeidsovereenkomst dan wel indien de toekenning voortvloeit uit de reguliere arbeidsvoorwaarden. Daarnaast geldt dat een proportionele gratificatie, die op grond van een wettelijk voorschrift, collectieve arbeidsovereenkomst of reguliere arbeidsvoorwaarden wordt toegekend, eveneens is toegestaan. Het betreft het evenredige deel van de genoemde ambtsjubileumgratificaties dat onder voorwaarden wordt toegekend indien betrokkene vóór het bereiken van het vereiste aantal dienstjaren, uit dienst treedt. Dat dergelijke (proportionele) gratificaties worden toegestaan, wordt niet bezwaarlijk geacht, aangezien geen sprake is van een financiële prikkel om betere prestaties te leveren. Bovendien zijn dergelijke gratificaties een onderdeel van de bezoldiging, die niet meer mag bedragen dan het (wettelijke of sectorale)

¹² Zie artikel 16, onder e, van het Inkomstenbesluit Militairen.

bezoldigingsmaximum. Twee gratificaties worden in het nieuwe artikel 2a echter expliciet niet tot de bezoldiging gerekend. Dit zal in de volgende paragraaf nader worden toegelicht.

4. De uitzondering voor incidentele bezoldigingscomponenten die tot de reguliere arbeidsvoorwaarden horen

De artikelen 2.11 en 3.8 van de WNT bevatten, zoals hiervoor is vermeld, een wettelijk verbod op winstdelingen, bonusbetalingen of andere vormen van variabele beloningen aan topfunctionarissen (zoals gratificaties). De gedachte hierachter is dat bestuurders die werken voor de publieke taak niet financieel geprikkeld behoeven te worden om hun best te doen voor een zo goed mogelijke (semi)publieke dienstverlening. Topfunctionarissen kunnen uitsluitend een variabele beloning ontvangen indien het overgangsrecht hierop van toepassing is (artikel 7.3, zevende lid, van de WNT) of de variabele beloning is uitgezonderd in artikel 2 van het Uitvoeringsbesluit WNT. Ingevolge dat artikel zijn na inwerkingtreding van onderhavig besluit een eenmalige mobiliteitstoelage, een eenmalige bindingspremie en alle gratificaties ter gelegenheid van het bereiken van een diensttijd die op grond van een wettelijk voorschrift, een collectieve arbeidsovereenkomst of reguliere arbeidsvoorwaarden worden toegekend, toegestaan (zie vorige paragraaf). Indien deze beloning is toegestaan, wordt deze echter wel tot de bezoldiging gerekend. Wanneer als gevolg van de uitkering hiervan de toepasselijke bezoldigingsnorm wordt overschreden, mag deze niet worden uitgekeerd of moet worden vastgesteld dat de beloning, geheel of wat betreft het gedeelte dat boven de toepasselijke bezoldigingsnorm uitkomt, onverschuldigd is betaald.

Sinds 1 januari 2015 bevat de WNT, in artikel 1.9, tweede lid, een grondslag om bij algemene maatregel van bestuur incidentele, tot de reguliere arbeidsvoorwaarden horende bezoldigingscomponenten aan te wijzen die geen onderdeel van de bezoldiging in de zin van de WNT vormen en daarmee boven het toepasselijke bezoldigingsmaximum genoten kunnen worden. Daarbij heeft de regering gedacht aan bepaalde reguliere arbeidsvoorwaarden waarvan het onwenselijk is dat topfunctionarissen op of net onder maximum daarvan in materiële zin geen gebruik zouden kunnen maken. Daarentegen moet worden voorkomen dat met toepassing van een dergelijke uitzonderingsbepaling alsnog de bezoldiging van topfunctionarissen stelselmatig en substantieel kan worden verhoogd.¹³

Voormelde afweging heeft ertoe geleid dat op grond van dit besluit uitsluitend de onbelaste jubileumgratificaties bij het bereiken van een diensttijd van 25 en 40 jaar van het bezoldigingsbegrip zijn uitgezonderd. Andere jubileumgratificaties dan de onbelaste die worden verstrekt bij het bereiken van een diensttijd van 25 en 40 jaar en proportionele gratificaties worden niet van het bezoldigingsbegrip uitgezonderd. Hierin is een waarborg tegen misbruik gelegen, aangezien op grond van de Wet op de loonbelasting 1964 alleen bij 25 en het 40 jarige ambtsjubileum van een werknemer belastingvrij een gratificatie kan worden verstrekt en deze, anders dan de andere jubileumgratificaties, in de genoemde wet beperkt is tot een maximum van een maandsalaris.¹⁴ De afkoop van vakantiedagen is, hoewel bij de indiening van de WNT-2 voor mogelijk werd gehouden,¹⁵ niet onder de uitzondering gebracht, omdat vakantiedagen jaarlijks en in die zin op reguliere basis

¹³ Kamerstukken II 2014/15, 33 978, nr. 7, blz. 9-10.

¹⁴ Zie artikel 11, eerste lid, aanhef en onder o, van de Wet op de loonbelasting 1964.

¹⁵ Kamerstukken II 2014/15, 33 978, nr. 3, blz. 9-10.

kunnen worden afgekocht. In zoverre is dan ook geen sprake van incidentele bezoldigingscomponenten.¹⁶

5. De wijziging van het bedrag van de kosten voor openbaarmaking door de vakminister

Op grond van de WNT is de verantwoordelijke in de zin van deze wet verplicht in het financieel verslaggevingsdocument gegevens op te nemen betreffende de bezoldiging en de ontslaguitkering van topfunctionarissen (artikel 4.1) en van andere functionarissen met een dienstbetrekking die meer dan het bezoldigingsmaximum verdienen (artikel 4.2) of in aanmerking komen voor een ontslaguitkering boven deze norm. Wanneer de verantwoordelijke dit nalaat, is de betrokken minister op grond van artikel 5.6, eerste lid, van de WNT bevoegd deze gegevens alsnog openbaar te laten maken. De kosten die daaruit voortvloeien en die dus door de betreffende minister zijn gemaakt, kunnen worden verhaald op de verantwoordelijke die heeft verzuimd aan de openbaarmakingsverplichting te voldoen. Welk bedrag in rekening wordt gebracht bij de verantwoordelijke is vastgesteld in artikel 3 van het Uitvoeringsbesluit WNT. Voor 1 januari 2016 is dit bedrag, bestaande uit de kosten verbonden aan het opstellen van het document en de publicatie ervan, vastgesteld op een vast bedrag van €1100. Met voorliggend besluit wordt dat bedrag gewijzigd, in die zin dat het bedrag dat de vakminister in rekening kan brengen bij de verantwoordelijke is gemaximeerd op €12.000.

De reden voor de voorgestelde wijziging is dat bij de vaststelling van het bedrag van €1100 geen rekening is gehouden met de kosten die moeten worden gemaakt voor het inschakelen van een accountant voor het verzamelen van de WNT-gegevens en de kosten voor een controle door een andere accountant. Achteraf moet dan ook worden geconstateerd dat de totale kosten die in rekening worden gebracht, te laag is ingeschat. Als gevolg van de omstandigheid dat rekening moet worden gehouden met voormelde accountantskosten, is het bovendien niet langer mogelijk een forfaitair bedrag vast te stellen. De hoogte van de accountantskosten is immers afhankelijk van verschillende omstandigheden, zoals de administratie van de instelling en de bereidheid van een instelling om mee te werken aan het verstrekken van gegevens en aan het accountantsonderzoek.

De interne arbeids- en publicatiekosten waren, zoals toegelicht, reeds vastgesteld op €1100. Er bestaat thans geen aanleiding dit bedrag te wijzigen. Zie voor een toelichting van dat bedrag de nota van toelichting bij het Uitvoeringsbesluit WNT (Stb. 2012, 624). De accountantskosten worden als volgt vastgesteld. Een accountant wordt door de desbetreffende minister ingeschakeld na het opvragen van drie offertes bij accountantskantoren waarmee het Rijk dan wel het desbetreffende ministerie een mantelovereenkomst heeft. Dit geldt zowel voor het inschakelen van een accountant voor de verzameling van de gegevens als voor het inschakelen van een andere accountant voor de controle van de gegevens. De hoogte van de uiteindelijk in rekening te brengen kosten, bestaande uit het aantal bestede uren en door de accountant gehanteerde uurtarief, wordt bepaald op basis van de economisch meest voordelige offerte. De hoogte van de offertes zal onder meer afhankelijk zijn van de administratieve eenvoud bij de rechtspersoon of instelling. Indien de instelling de administratie *prepared to audit* kan aanleveren, wordt ingeschat dat dit ongeveer 16 uur voor het verzamelen van de gegevens en ongeveer 16 uur voor controle vergt. Voor instellingen met een complexere administratie of waar anderszins een in zijn omvang grotere inspanning geleverd moet

¹⁶ Kamerstukken II 2014/15, 33 978, nr. 7, blz. 9-10.

worden, wordt aangenomen dat de tijdsbesteding tot maximaal vier keer zo hoog kan zijn. Uitgaande van gemiddelde tarieven komt dit bedrag op maximaal €11.000. Samen met de interne kosten voor de openbaarmaking en publicatie worden de kosten afgerond op €12.000. Dit betreft een maximum bedrag. In gevallen waarin toepassing wordt gegeven aan artikel 5.6 van de wet, zal het concrete voor de accountantskosten bij de WNT-instelling in rekening te brengen bedrag, aan de hand van de werkelijke kosten inzichtelijk worden gemaakt. Dit geldt niet voor de vaste kosten van €1100.

6. Wijziging van bijlage 1 en 2 bij de WNT

De bijlagen 1 en 2 van de WNT bevatten een opsomming van tot de semipublieke sector behorende rechtspersonen en instellingen, waarvoor het wettelijke bezoldigingsmaximum geldt, dan wel een verlaagde sectorale norm. In dit besluit worden voornoemde bijlagen aangepast aan de overgang van de wettelijke taken van de kenniscentra beroepsonderwijs bedrijfsleven naar de Samenwerkingsorganisatie beroepsonderwijs bedrijfsleven in de Wet van DATUM tot wijziging van onder meer de Wet educatie en beroepsonderwijs inzake overgang van de wettelijke taken van kenniscentra beroepsonderwijs bedrijfsleven naar de Samenwerkingsorganisatie beroepsonderwijs bedrijfsleven (Stb. 2015, xxx) (hierna: de Wet overgang wettelijke taken kenniscentra). Voorts worden de bijlagen aangepast aan de wijzigingen in de Wet op het primair onderwijs, de Wet op het voortgezet onderwijs en de Wet op de expertisecentra als gevolg van de invoering van de Wet van 11 oktober 2012 tot wijziging van enkele onderwijswetten in verband met een herziening van de organisatie en financiering van de ondersteuning van leerlingen in het basisonderwijs, speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, voortgezet onderwijs en beroepsonderwijs (Stb. 2012, 533) (hierna: de Wet passend onderwijs).

De regionale verwijzingscommissies en de regionale expertisecentra zijn met ingang van 1 augustus 2014 met de Wet passend onderwijs opgeheven en zijn in plaats daarvan de samenwerkingsverbanden in het funderend onderwijs gevormd. Gelet hierop regelt dit besluit dat deze commissies en expertisecentra worden verwijderd uit bijlage 1 en de samenwerkingsverbanden in het primair onderwijs en voortgezet onderwijs worden toegevoegd (artikel II, onderdeel A, eerste en tweede lid). De samenwerkingsverbanden passend onderwijs hebben de vorm van privaatrechtelijke rechtspersonen, die zijn opgericht door de aangesloten bevoegde gezagsorganen. De bevoegde gezagsorganen van de scholen en instellingen vormen gezamenlijk het bestuur van deze rechtspersoon en zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het functioneren van het samenwerkingsverband. Met ingang van 1 augustus 2014 hebben de samenwerkingsverbanden wettelijke taken op het gebied van het beleid, de toewijzing en de bekostiging van de extra ondersteuning binnen het funderend onderwijs, voor de uitoefening waarvan zij door het Rijk worden bekostigd. De samenwerkingsverbanden zijn om die reden, zoals de regionale verwijzingscommissies en de regionale expertisecentra dat ook waren, WNT-instellingen.

In artikel II, onderdeel A, eerste lid, onderdeel c, en tweede lid, en onderdeel B, worden de kenniscentra beroepsonderwijs bedrijfsleven uit bijlage 1 en de Werkgeversvereniging Kenniscentra te Zoetermeer uit bijlage 2 van de WNT geschrapt, omdat de kenniscentra na de overgang van de wettelijke taken naar de Samenwerkingsorganisatie beroepsonderwijs bedrijfsleven niet meer door het Rijk worden bekostigd. Gelet op die overgang wordt de Samenwerkingsorganisatie beroepsonderwijs bedrijfsleven toegevoegd aan de bijlage 1 (artikel II, onderdeel A, eerste lid, onderdeel c, van dit besluit). Op grond van artikel 1.3, eerste lid, onder c, van de WNT valt deze

organisatie, zodra zij is aangewezen (zie artikel 1.5.1, eerste lid, van de Wet educatie en beroepsonderwijs) al onder de werkingssfeer van de WNT, maar voor de duidelijkheid wordt zij toch in bijlage 1 opgenomen.

Artikel IV van de Wet overgang wettelijke taken kenniscentra beoogt hetzelfde te regelen als artikel II, onderdeel A, eerste lid, onderdeel c, en tweede lid, van het onderhavige besluit. Door een vernummering in bijlage 1 van de WNT bij de Aanpassingswet WNT, worden in genoemd artikel IV echter de verkeerde organisaties uit bijlage 1 van de WNT van de bijlage verwijderd. Het onderhavige besluit verbetert dit. Bovendien wordt in artikel II, onderdeel B, de Werkgeversvereniging kenniscentra uit bijlage 2 verwijderd. Artikel IV van de Wet overgang wettelijke taken kenniscentra zal niet in werking treden. Het artikel zal zo spoedig mogelijk vervallen worden verklaard.

Dit besluit wijzigt ten slotte bijlage 1 bij de WNT, in die zin dat de regionale publieke omroepen daaraan worden toegevoegd. Deze omroepen vallen al met ingang van 1 januari 2013 (inwerkingtreding WNT) onder de WNT, omdat zij door de provincies werden gesubsidieerd. Zie artikel 1.3, eerste lid, aanhef en onder c, van de WNT. Sinds 1 januari 2014 worden de regionale publieke omroepen echter door het Rijk bekostigd.¹⁷ Die bekostiging komt ten laste van de begroting van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Daarom worden de regionale publieke omroepen thans in de bijlage van de WNT onder het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap opgenomen. Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat lokale omroepen nog altijd door gemeenten worden gesubsidieerd en derhalve WNT-instellingen zijn die onder de verantwoordelijkheid van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties vallen.

7. Consultatie

PM

8. Administratieve lasten

Voorop wordt gesteld dat, zoals reeds is toegelicht in de memorie van toelichting bij de WNT,¹⁸ van de publieke sector en de semipublieke sector als bedoeld in onderhavig voorstel van wet, alleen de zorg en de woningcorporaties onder de definitie van bedrijfsleven conform de handleiding administratieve lasten voor het bedrijfsleven «Met en is weten II».¹⁹ Daarnaast is van belang dat de administratieve lasten en nalevingskosten voor betrokken rechtspersonen en instellingen die uit de WNT voortvloeien, het gevolg zijn van de publicatie van bezoldigingsgegevens in het financieel jaarverslag, de inschakeling van een accountant om het financieel jaarverslag op dit punt te controleren en de elektronische melding van deze gegevens aan de desbetreffende vakminister. Deze verplichtingen golden voor de inwerkingtreding van dit besluit reeds voor alle gevallen waarin sprake was van vervulling van een topfunctie anders dan op grond van een dienstbetrekking, ongeacht de duur van de functievervulling. De verwachting is dan ook dat onderhavig besluit niet zal leiden tot een toename van de administratieve lasten en de nalevingskosten voor een rechtspersoon of instelling. Verwacht wordt dat de nieuwe normering beter aansluit bij bestaande administraties dan in voorgaande regelgeving het geval was. Ook in het geval de toepassing van de nieuwe

¹⁷ Artikel 2.170 van de Mediawet 2008.

¹⁸ Kamerstukken II 2010/11, 32 600, nr. 3, blz. 33.

¹⁹ www.actal.nl/upload/Meten_is_Weten_2.pdf.

normering wel zal leiden tot bijvoorbeeld een aanpassing in de administratie van de WNT-instelling onder meer vanwege de glijdende schaal en de maximum uurnorm, is de verwachting dat dit niet zal leiden tot een significante verhoging van de nalevingskosten. Bovendien zal de eenduidige toepassing van de regeling waarbij niet langer onder omstandigheden een terugwerkende kracht van toepassing wordt, juist een lastenvermindering moeten betekenen.

Voor de regionale publieke omroepen zal in de praktijk niets veranderen, omdat deze reeds onder de WNT vielen en op deze omroepen ook reeds het wettelijke bezoldigingsmaximum van toepassing was. De wijziging betreft in dit opzicht enkel een actualisering van de bijlage. In zoverre leidt onderhavig besluit dan ook niet tot een verhoging van de administratieve lasten en nalevingskosten. Dat geldt eveneens voor de overige onderdelen van dit besluit.

Los van het voorgaande wordt volledigheidshalve erop geattendeerd dat wat betreft de WNT als zodanig een algehele evaluatie van de administratieve lasten zal plaatsvinden in de wetsevaluatie die ik eind 2015 aan beide kamers der Staten-Generaal zal zenden.

9. Inwerkingtreding

Onderhavig besluit treedt wat betreft de normering van de bezoldiging bij kortdurende topfunctievervulling zonder dienstbetrekking in werking met ingang van 1 januari 2016. Hierbij zijn de vaste verandermomenten en minimum invoeringstermijnen in acht genomen. De toevoeging van de Samenwerkingsorganisatie beroepsonderwijs bedrijfsleven aan bijlage 1 bij de WNT en het verwijderen van de kenniscentra beroepsonderwijs bedrijfsleven en de Werkgeversvereniging Kenniscentra uit bijlagen 1 en 2 treedt in werking op de bij koninklijk besluit te bepalen datum, bedoeld in artikel VI, tweede lid, van de Wet overgang wettelijke taken kenniscentra. Met ingang van die datum gaan de wettelijke taken over van de kenniscentra naar Samenwerkingsorganisatie beroepsonderwijs bedrijfsleven. Het besluit treedt wat betreft de overige onderdelen in werking op de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst. Het betreft de aanwijzing van reguliere incidentele bezoldigingscomponenten die geen onderdeel van de bezoldiging vormen en de toevoeging van een jubileumgratificatie van 35 jaar aan de opsomming van toegestane variabele beloningen, de wijziging van het bedrag van de kosten voor openbaarmaking door de vakminister en de wijziging van bijlage 1 bij de WNT, wat betreft het verwijderen van de regionale verwijzingscommissies en de regionale expertisecentra uit de bijlage en de toevoeging van de samenwerkingsverbanden in het primair onderwijs en voortgezet onderwijs, alsmede de regionale publieke omroepen.

De onmiddellijke werking van het onderdeel betreffende de wijziging van het bedrag van de kosten voor openbaarmaking van de verplichte gegevens door de vakminister is van belang, opdat in het kader van de handhaving zo spoedig mogelijk een daadwerkelijk kostendekkend bedrag in rekening kan worden gebracht voor de openbaarmaking van WNT-gegevens door de vakminister. Een onmiddellijke inwerkingtreding van de wijziging van bijlage 1 van de WNT wordt niet bezwaarlijk geacht, omdat met deze wijziging in de praktijk niets verandert voor de regionale publieke omroepen en de samenwerkingsverbanden in het primair onderwijs en voortgezet onderwijs, die reeds als WNT-instelling worden aangemerkt. Ten slotte werken de onderdelen wat betreft de aanwijzing van reguliere incidentele bezoldigingscomponenten die geen onderdeel van de bezoldiging vormen en de

aanpassing van de opsomming van toegestane variabele beloningen met alle gratificaties ter gelegenheid van het bereiken van een diensttijd die op grond van een wettelijk voorschrift, een collectieve arbeidsovereenkomst of reguliere arbeidsvoorwaarden worden toegekend, gelet op het begunstigende karakter van de bepalingen, terug tot en met 1 januari 2015. Gekozen is voor 1 januari 2015, aangezien in de WNT eerst met ingang van die datum door de inwerkingtreding van de Wet verlaging bezoldigingsmaximum WNT een grondslag is opgenomen om bepaalde incidentele bezoldigingscomponenten van het bezoldigingsbegrip uit te zonderen.

Artikelsgewijs deel

Artikel I

A

Dit onderdeel regelt de wijziging van artikel 2, eerste lid, onderdeel a, van het Uitvoeringsbesluit WNT (de opsomming van toegestane variabele beloningen die worden aangemerkt als uitzonderingen op het verbod van dergelijke beloningen), in die zin dat alle gratificaties ter gelegenheid van het bereiken van een bepaalde diensttijd die op grond van een wettelijk voorschrift, een collectieve arbeidsovereenkomst of reguliere arbeidsvoorwaarden worden toegekend, zijn toegestaan. Onder dergelijke gratificaties kunnen proportionele gratificaties vallen, die worden uitgekeerd vóór het bereiken van de diensttijdjaren waarvoor een gratificatie wordt toegekend. Zie uitgebreider, het algemene deel van de toelichting, paragraaf 4. Enkel een uitkering of verstrekking ter gelegenheid van een diensttijd van 25 en 40 jaar, bedoeld in de Wet op de loonbelasting 1964, wordt van het bezoldigingsbegrip uitgezonderd en kan derhalve boven de toepasselijke norm worden toegekend. Zie ook de toelichting op onderdeel B.

B

Dit onderdeel regelt dat de onbelaste jubileumgratificaties van 25 en 40 jaar niet tot de bezoldiging worden gerekend en dat deze derhalve, zonder dat daarbij rekening hoeft te worden gehouden met de toepasselijke WNT-norm, kunnen worden verstrekt. Een jubileumgratificatie is onbelast indien wordt voldaan aan de vereisten die voortvloeien uit artikel 11, eerste lid, onder o, van de Wet op de Loonbelasting 1964. Om deze reden is zo nauw mogelijk aangesloten bij de bewoordingen van dat artikel. De woorden 'ten minste' maken duidelijk dat (gerelateerde) proportionele gratificaties niet van het bezoldigingsbegrip zijn uitgezonderd. Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat dit artikel geen aanspraak biedt op de betreffende jubileumgratificaties. Zie uitgebreider, het algemene deel van de toelichting, paragraaf 3.

C

Dit onderdeel wijzigt het bedrag van de kosten dat bij een verantwoordelijke in rekening wordt gebracht voor de openbaarmaking van WNT-gegevens door de vakminister. In het artikel wordt uitgegaan van kosten voor het inschakelen van een accountant voor de verzameling van WNT-gegevens en de controle van die gegevens. Daarvoor zullen in de praktijk twee verschillende accountants moeten worden ingeschakeld, aangezien de controle van de gegevens plaatsvindt door een andere account dan die de gegevens heeft verzameld en vastgesteld. Zie uitgebreider, het

algemene deel van de toelichting, paragraaf 5.

D

Artikel 4, eerste en tweede lid,

Het nieuwe artikel 4 legt aan partijen de verplichting op om, in het geval een functie van topfunctionaris wordt vervuld anders dan op grond van een dienstbetrekking, voor de eerste twaalf maanden van de functievervulling geen bezoldiging overeen te komen die hoger is dan de toepasselijke maxima die in het eerste lid zijn neergelegd en die gelden voor de eerste zes maanden van de functievervulling en de daaropvolgende zes maanden van de functievervulling. De uurnorm, neergelegd in het tweede lid, geldt voor de gehele periode van de eerste twaalf maanden van de functievervulling.

Voor de normering in het eerste lid is uitgegaan van kalendermaanden. De kalendermaanden waarin betrokkene werkt, bepalen de duur van de functievervulling en daarmee het toepasselijke maximum. Dit betekent dat ook de kalendermaanden waarin gedeeltelijk wordt gewerkt tot de duur van de functievervulling worden gerekend. Kalendermaanden waarin in het geheel niet wordt gewerkt, worden niet tot de duur van de functievervulling gerekend.

Voorbeeld: betrokkene is in de periode tussen 15 september 2016 en 22 maart 2017 werkzaam bij een WNT-instelling als topfunctionaris zonder dienstbetrekking. In de periode 1 december tot en met 8 januari 2017 heeft betrokkene niet gewerkt. Betrokkene heeft in voormelde periode derhalve zes kalendermaanden gewerkt (de maanden september tot en met november 2016 en januari tot en met maart 2017). Voor de periode 15 september 2016 en 22 maart 2017 mag de bezoldiging niet meer bedragen dan €144.000.

Deze uitleg sluit aan bij de in het algemene deel van de toelichting geschetste systematiek van de normering van de bezoldiging bij functievervulling zonder dienstbetrekking, waarbij rekening is gehouden met periodes die niet-declarabel zijn. Deze periodes kunnen gedurende de opdracht voorkomen (tussentijdse onderbrekingen wegens ziekte of verlof) of plaatsvinden aan het begin of einde van de opdracht als er gedurende de opdracht geen ruimte is om afwezig te zijn. Door de normering per zes maanden, in plaats van per maand kunnen partijen de verdeling van declarabele en niet-declarabele tijd zelf inrichten en verspreiden over de duur van de functievervulling. Hierdoor is bijvoorbeeld mogelijk om enkele weken vrij te nemen vanwege vakantie, terwijl in andere weken meer uren kan worden gedeclareerd. Een bijkomstig voordeel is bovendien dat een normering, gekoppeld aan de functievervulling per kalendermaand, in de uitvoering eenvoudig toepasbaar is en onnodige regeldruk voorkomt. Immers, voorkomen wordt dat voor de vaststelling van het toepasselijk bezoldigingsmaximum steeds moet worden vastgesteld hoeveel uren/dagen betrokkene in een maand heeft gewerkt. Het maximum uurtarief blijft overigens van kracht en voorkomt dat in een korte tijd excessief gedeclareerd kan worden.

Onder partijen, bedoeld in de aanhef van het eerste lid, moet ingevolge de WNT²⁰ worden verstaan de WNT-instelling, de topfunctionaris zonder dienstbetrekking en indien van toepassing de natuurlijke persoon of rechtspersoon die de topfunctionaris ter beschikking stelt. Dit laat echter

²⁰ Artikel 1.1, onderdeel c.

onverlet dat de normering is gekoppeld aan de vervulling van een bepaalde topfunctie bij een WNT-instelling door dezelfde functionaris zonder dienstbetrekking. De geleidelijke verlaging van de bezoldigingsmaxima naarmate de functie van topfunctionaris langer wordt vervuld, geldt dus niet in het geval de betreffende topfunctie voor zes maanden wordt vervuld door functionaris zonder diensbetrekking A en de opvolgende zes maanden door functionaris zonder diensbetrekking B. Immers, ook voor de laatstgenoemde topfunctionaris zal gelden dat hij in de eerste werkzame periode, bijvoorbeeld met het oog op de inwerkperiode, meer uren werkzaam zal moeten zijn dan in de opvolgende periodes (zie ook het algemene deel van de toelichting, paragraaf 2). Daarentegen betekent dit dat in het geval een functionaris de eerste zes maanden door Bureau 1 wordt uitgeleend voor vervulling van een topfunctie anders dan op grond van een dienstbetrekking en vervolgens voor de volgende zes maanden via Bureau 2 wordt uitgeleend voor vervulling van dezelfde functie, de glijdende schaal, zoals die voortvloeit uit het nieuwe artikel 4, van toepassing blijft op de topfunctionaris zonder dienstbetrekking.

Artikel 4, derde en vierde lid

Met toepassing van het derde en vierde lid van het nieuwe artikel 4 kan het toepasselijke bezoldigingsmaximum worden vastgesteld, in het geval de functie korter duurt dan zes maanden dan wel langer duurt dan zes maanden maar korter dan twaalf maanden. De bezoldigingsmaxima bedoeld in het eerste lid gelden naar rato van duur van de functievervulling in kalendermaanden. De normering voor de eerste zes maanden, komt derhalve neer op een gemiddelde maandnorm van €24.000. Vanaf de zevende kalendermaand tot en met de twaalfde maand van de functievervulling geldt een gemiddelde maandnorm van €18.000.

Artikel 4, vijfde lid

Wanneer de functie van topfunctionaris meer dan twaalf kalendermaanden is vervuld anders dan op grond van een dienstbetrekking, is op de normering met ingang van de dertiende maand niet meer dit besluit, maar rechtstreeks de normering op grond van de WNT of de sectorale regelgeving van toepassing. Dit is overeenkomstig het bepaalde in de artikel 2.1, vierde lid, eerste volzin, en zesde lid, en artikel 3.1, vijfde lid, eerste volzin, van de WNT. Zoals in het algemene deel van de toelichting is toegelicht, zal de functievervulling zonder dienstbetrekking veelal in een aaneengesloten periode plaatsvinden, dan wel met enkele korte onderbrekingen. Dat betekent dat op het moment dat de functie van topfunctionaris twaalf kalendermaanden is vervuld, de betrokkene dit in de afgelopen achttien maanden twaalf maanden heeft gedaan, zodat met ingang van de dertiende maand van de functievervulling voormelde wettelijke of sectorale normering geldt.

Het is echter niet uitgesloten dat de functie weliswaar voor twaalf (kalender)maanden is vervuld, maar dat dat is gedaan in een periode langer dan de afgelopen achttien maanden. Hierdoor is het mogelijk dat na de eerste twaalf maanden functievervulling moet worden vastgesteld dat in de *afgelopen* achttien maanden, de functie niet meer dan twaalf kalendermaanden is vervuld en de artikelen 2.1, vierde lid, eerste volzin, en zesde lid, en 3.1, vijfde lid, eerste volzin, van de WNT (nog) niet rechtstreeks van toepassing zijn. Dit is mogelijk wanneer de functievervulling voor periodes langer dan een kalendermaand (bijvoorbeeld in totaal meer dan zes maanden) is onderbroken. Om te voorkomen dat voor deze uitzonderlijke situaties geen normering geldt, wordt in het vijfde lid als vangnet geregeld dat de WNT of het sectorale maximum na deze twaalf kalendermaanden van toepassing is. Dit is overeenkomstig het doel van de wetgever. Deze heeft immers, zoals in het

algemene deel van de toelichting is toegelicht, een hogere normering (dan het wettelijke bezoldigingsmaximum) gerechtvaardigd geacht voor de eerste twaalf maanden van functievervulling. Bij een functievervulling langer dan een jaar wordt een onderscheid in de normering van de bezoldiging van een topfunctionaris zonder een dienstbetrekking en van een topfunctionaris in dienstverband niet langer gerechtvaardigd geacht en geldt derhalve ook voor de topfunctionaris zonder dienstverband het wettelijke bezoldigingsmaximum of de toepasselijke sectorale norm.

Artikel 4, zesde en zevende lid

In artikel 4, zesde lid, is bepaald dat de maximumbedragen jaarlijks worden geïndexeerd met het percentage, dat het Centraal Bureau voor de Statistiek in het jaar van vaststelling van de ministeriële regeling heeft vastgesteld van de ontwikkeling van de contractuele loonkosten voor de overheid in het daaraan voorafgaande jaar. Deze wijze van indexering komt overeen met de wijze waarop het bezoldigingsmaximum van de WNT sinds 1 januari 2015 wordt geïndexeerd (artikel 2.3, tweede lid, van de WNT). Evenals voor het bezoldigingsmaximum van de WNT is er in het zesde lid bovendien voor gekozen om de maximumbedragen slechts te wijzigen in het geval de indexering leidt tot een verhoging van die bedragen. De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties stelt de gewijzigde bedragen bij ministeriele regeling vast en maakt deze bekend voor 1 november voorafgaande aan het jaar waarop de gewijzigde bedragen betrekking zullen hebben. Dit is geregeld in artikel 4, zevende lid.

Artikel 5

Artikel 5 biedt de basis voor een individuele afwijking van de maximumbedragen bedoeld in artikel 4. Het is mogelijk om af te wijken van de (maximum)bedragen voor zes maanden functievervulling en de uurnorm, genoemd in artikel 4, eerste en tweede lid. Het is eveneens mogelijk een hoger maximumbedrag vast te stellen voor een functievervulling van korter dan zes maanden, dan wel langer dan zes maar korter dan zes maanden in plaats van de partiële maximumbedragen die voortvloeien uit het derde en vierde lid van artikel 4. Ook is het mogelijk een hoger maximumbedrag vast te stellen dan het maximumbedrag dat geldt in geval de functie langer dan twaalf kalendermaanden wordt vervuld, maar in de afgelopen achttien maanden minder dan twaalf kalendermaanden is vervuld (artikel 4, vijfde lid). De betrokken vakminister en Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties kunnen in die gevallen gezamenlijk een hoger bezoldigingsmaximum vaststellen. Deze bepaling is, evenals het vergelijkbare artikel 2.4 van de WNT, bedoeld voor die uitzonderlijke situaties waarin onderhavig besluit in de weg staat aan een adequate bemensing op topniveau in de (semi-)publieke sector. Naar verwachting zal die situatie zich slechts in zeer uitzonderlijke gevallen, die op voorhand niet goed zijn te voorzien, voordoen. Immers, de maximumbedragen van dit besluit die hoger zijn dan het maximumbedrag in de WNT zijn nu juist bedoeld om adequate bemensing voor topfuncties door middel van functievervulling zonder dienstbetrekking mogelijk te maken.

Artikel 6

Artikel 6 kent aan de betrokken vakminister de bevoegdheid toe om hogere bezoldigingsmaxima vast te stellen voor de toepasselijke in de bijlage bij artikel 1.4, eerste lid, van de WNT, aangewezen categorie waarvoor reeds een verhoogde sectorale maximumnorm geldt. Deze verhoogde sectorale maximumnorm van de WNT geldt enkel voor zorgverzekeraars. Ingevolge artikel 6 kan de vakminister voor deze categorie dus eveneens verhoogde maximumnormen vaststellen in het geval de functie

van topfunctionaris wordt vervuld anders dan op grond van een dienstbetrekking, voor een periode van twaalf maanden. Uit het tweede lid volgt dat ook de systematiek van de normering zoals neergelegd in artikel 4, derde, vierde en vijfde lid, eveneens geldt in het geval hogere bedragen als bedoeld in het eerste lid zijn vastgesteld. In het geval de functie korter duurt dan zes maanden dan wel langer duurt dan zes maanden maar korter dan twaalf maanden, gelden de bezoldigingsmaxima bedoeld in het eerste lid derhalve naar rato van duur van de functievervulling in kalendermaanden. Wordt de functie langer dan twaalf kalendermaanden vervuld, maar is de functie in de afgelopen achttien maanden minder dan twaalf maanden vervuld, dan is met ingang van de dertiende kalendermaand van de functievervulling, de op grond van artikel 3.1, vijfde lid, gebaseerde sectorale norm van overeenkomstige toepassing.

De betreffende bedragen worden jaarlijks uiterlijk in de maand november vastgesteld. De betrokken minister geeft, alvorens normen vast te stellen, aan de sector de gelegenheid om ter zake voorstellen te doen. Voorstellen kunnen worden gedaan door WNT-instellingen of door koepelorganisaties. Aangezien de betrokken minister de bedragen uiterlijk in november moet vaststellen, is – conform artikel 3.3 van de WNT – bepaald dat de voorstellen in september moeten zijn ontvangen.

Artikel 7

Dit artikel regelt het overgangsrecht voor op 1 januari 2016 bestaande bezoldigingsafspraken op grond waarvan de bezoldiging op enig moment tussen 1 januari 2016 en 1 juli 2016 hoger is dan het toepasselijke maximum en het maximumuurtarief neergelegd in dit besluit of hoger is dan het toepasselijke wettelijke of sectorale maximum. Dit kan gaan om verschillende situaties, waarbij de norm op verschillende momenten kan worden overschreden. Hieronder volgen enkele voorbeelden.

Voorbeeld 1: partijen hebben afgesproken dat de betrokkene de functie van oktober 2015 tot en met maart 2016 vervult, voor een bezoldigingen van €200 per uur en €30.000 per maand. Op 1 januari 2016 treedt het voorliggende besluit, voor dit onderdeel, in werking. Op dat moment wordt vastgesteld dat de betrokkene, reeds drie maanden de functie in zijn hoedanigheid van topfunctionaris zonder dienstbetrekking heeft vervuld. De bezoldiging mag op grond van artikel 4, eerste lid, onderdeel a, gelezen in samenhang met het derde lid, voor de maanden januari tot en met maart 2016 (drie maanden), niet meer bedragen dan €72.000 (= €144.000 maal drie, gedeeld door zes) en (ingevolge artikel 4, tweede lid) niet meer dan €175 per uur. Betrokkene ontvangt in de periode tussen 1 januari en maart 2016 derhalve een bezoldiging die hoger is dan op grond van artikel 4 is toegestaan. Ingevolge artikel 7 is dit echter toegestaan.

Voorbeeld 2: partijen hebben afgesproken dat de betrokkene de functie van oktober 2015 tot 1 juli 2016 vervult en daarvoor een bezoldiging ontvangt van €160 per uur en €22.000 per maand. Op 1 januari treedt het voorliggende besluit, voor dit onderdeel, in werking. Op dat moment wordt vastgesteld dat de betrokkene, reeds drie maanden de functie in zijn hoedanigheid van topfunctionaris zonder dienstbetrekking heeft vervuld. De bezoldiging mag in de maanden januari tot en met maart 2016 niet meer bedragen dan €72.000 (= €144.000 maal drie, gedeeld door zes). Ingevolge artikel 4, eerste lid, onderdeel b, gelezen in samenhang met het vierde lid, mag de bezoldiging in de maanden april tot en met juni niet meer dan €54.000 (= €108.000 maal drie, gedeeld door zes). Ingevolge de bezoldigingsafspraken is de bezoldiging in de maanden april tot en met juni (3 x €22.000 = €66.000) hoger dan op grond van artikel 4 zou zijn toegestaan. Ingevolge artikel 7 is dit echter toegestaan.

Voorbeeld 3: betrokkene is sinds november 2012 anders dan op grond van een dienstbetrekking werkzaam als topfunctionaris bij een instelling binnen het Rijk en ontvangt daarvoor een bezoldiging die per kalenderjaar €230.000 bedraagt. Op 1 januari 2016 wordt vastgesteld dat betrokkene de

betreffende functie dertien maanden heeft vervuld. Met ingang van 1 januari 2016 mag de bezoldiging van betrokkene op grond van WNT niet meer bedragen dan 178.000 per kalenderjaar. Met ingang van 1 januari 2016 is de bezoldiging van betrokkene dan ook hoger dan is toegestaan. Ingevolge artikel 7 is dit tot 1 juli 2016 toegestaan.

In de gevallen zoals hiervoor zijn geschetst, betekent het overgangsrecht dat de voor 1 januari 2016 overeengekomen bezoldiging uiterlijk tot 1 juli 2016 wordt gerespecteerd. Worden in die periode nieuwe bezoldigingsafspraken gemaakt waarbij de bezoldiging wordt verhoogd, dan vervalt het overgangsrecht.

Na het vervallen van het overgangsrecht of het verstrijken ervan op 1 juli 2016, moet worden vastgesteld hoeveel maanden betrokkene in de afgelopen achttien maanden de betreffende functie heeft vervuld. Dit betekent niet dat de tot die tijd gewerkte periode alsnog wordt genormeerd. De vaststelling van het aantal gewerkte maanden heeft enkel tot doel om vast te stellen welke norm voor het vervolg van de functievervulling van toepassing is. Hierbij tellen maanden die voor 1 januari 2016 zijn gewerkt mee.

Voorbeeld: betrokkene vervult bij een zorginstelling met ingang van 1 november 2015 een topfunctie anders dan op grond van een dienstbetrekking, tegen een bezoldiging van die hoger is dan het toepasselijke bezoldigingsmaximum van deze regeling en hoger is dan het maximumuurtarief. Deze voor 1 januari 2016 gemaakte afspraken worden evenwel gerespecteerd tot en met juni 2016. Op 1 juli 2016 heeft betrokkene in de afgelopen achttien maanden (tussen 1 januari 2015 tot 1 juli 2016) acht maanden werkzaamheden verricht in zijn hoedanigheid van topfunctionaris. Vanaf 1 juli 2016 tot 1 november 2016 mag de bezoldiging niet meer bedragen dan €72.000 (= €108.000 maal vier, gedeeld door zes). Met ingang van 1 november 2016 duurt de functievervulling langer dan twaalf maanden, zodat met ingang van die maand (de dertiende maand van de functievervulling) het bezoldigingsmaximum geldt dat voortvloeit uit de Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen zorg- en welzijnssector.

Volledigheidshalve wordt erop gewezen dat het overgangsrecht is bedoeld voor de gevallen waarin deze regeling ongunstiger is dan de regeling zoals die gold voor 1 januari 2016. Echter, niet is uitgesloten dat een topfunctionaris zonder dienstbetrekking als gevolg van de nieuwe regeling een bezoldiging mag overeenkomen die hoger is dan de bezoldiging die hij voor 1 januari 2016 is overeengekomen. Het overgangsrecht staat hieraan uiteraard niet in de weg.

Artikel II

A en B

Dit artikel regelt de wijziging van bijlagen 1 en 2 bij de WNT. Zie hiervoor uitgebreider, het algemene deel van de toelichting, paragraaf 6.

Artikel III

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van onderhavig besluit. Zie het algemene deel van de toelichting, paragraaf 9.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,